

Sisäministeriö

kirjaamo@intermin.fi

lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi

**Lausunto koskien Hallituksen esitysluonnosta laiksi rahankeräyslain 1 §:n muuttamiseksi
SMDno-2020-885**

Suomen Sydänliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä sekä mahdollisuudesta osallistua esityksen valmisteluprosessin työpajaan. Suomen Sydänliitto ry puoltaa esitystä ja pitää siihen sisältyvää tilannekartoitusta ja ajatuksia esiin nousevista lisäselvitys- ja kehittämistarpeista hyvinä.

Pidämme esitettyä lakimuutosta erittäin tärkeänä ja kiireellisenä, minkä vuoksi on syytä painottaa, että tarvittavat jatkoselvitykset sitä sivuavista tai laajemmin päästökauppaan tai kompensatiomalleihin liittyvistä asioista samoin kuin yleishyödyllisten järjestöjen roolista eivät ole syy viivyttää tätä sinänsä kiistatonta ja tarpeellista muutosta rahankeräyslain 1 §:ään.

Suomen Sydänliitto, samoin kuin sen eurooppalainen katto-organisaatio EHN ja Maailman Sydänjärjestö WHA, pitää ilmastonmuutosta aikamme suurimpana uhkana ylipäätään mutta myös terveydelle ja jos mahdollista, vielä erityisesti sydänterveydelle (Sydän.fi/ ilmastonmuutos). Suomessa Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos THL sekä ilmatieteenlaitos ja luonnonvarakeskus ovat tehneet ansiokasta työtä ilmastonmuutoksen aiheuttamien terveysuhkien monialaisuuden ja vakavuuden (THL/ilmastonmuutos) kartoittamiseksi. Kansainvälisesti uusin päivitys asiasta lienee arvostetun lääketieteellisen The Lancetin katsaus "The 2020 report of the Lancet Countdown on health and climate change: responding to converging crisis"(thelancet.com).

Aiheutettujen päästöjen kompensatio on yksi tehokas keino torjua ilmastonmuutosta. Kompensatiota voidaan tehdä sekä vapaaehtoiselta että lakisääteiseltä pohjalta ja sitä voidaan tehdä sekä yleishyödylliseltä että markkinaehtoiselta pohjalta. Kompensaation motiivina voi olla yleishyödyllinen pyrkimys tai se voi olla puhtaasti itseaiheutetun päästön aiheuttaman vahingon korvaaminen tai edes minimointi. Ensimmäisen motiivin osalta voimme usein ajatella, että kyse on lahjoituksesta hyvään tarkoitukseen, jälkimmäisessä on kyse oman toiminnan aiheuttaman vahingon korvaamisesta, jolla ei pidä olla yhteyttä luvanvaraiseen lahjoittamiseen, kuten ei muullakaan vahingonkorvauksella ole.

Näitä kaikkia keinoja tarvitaan kipeästi ja siksi on tärkeää tehdä kaikki sen eteen, että kaikilla eri kompensatiomuodoilla on laillinen pohja. Siitä, että näiden eri kompensatiomallien rajapinnoille voi syntyä tulkintatarpeita esim. verotuksen tai valvonnan suhteen, ei voida päätyä päivänkään viivyttelyyn nyt esillä olevan lakimuutoksen aikaansaannissa. Lähes kaikissa uusissa toimintatapojen muutoksissa syntyy erilaisia tulkintatarpeita mm. verotukseen tai valvontaan, näin on käynyt mm. globaalin verkkokaupan tai digitaalisten alustojen räjähdysmäisen kasvun myötä. Näissä muissakaan vastaavissa tilanteissa ei ole

lakisääteisin tai viranomaistulkinnoin päädytty vaikeuttamaan itse globaalia muutosta vaan ryhdytty pohtimaan uusia sääntelytarpeita de lege ferenda- näkökulmasta.

Suomen sitoutuminen Pariisin ilmastopöytäkirjaan alleiviivaa sekin osaltaan velvollisuuttamme tehdä kaikkemme ilmastomuutoksen torjunnassa ja vastaavasti välttää kaikkia itse aiheutettuja hallinnollisjuridisia keinoja pitää kiinni sitoumuksistamme. Nyt lausuttavana olevassa lakimuutoksessa viitataan tältä osin nykyisen hallituksen hallitusohjelmaan. Suomen Sydänliitto esittää kohteliaasti, että lopullisessa hallituksen esityksessä nostettaisiin vielä paremmin esiin kaikkien viimeaikaisten hallitusten, mukaan lukien kulloisenkin Tasavallan Presidentin sitoutuminen kansainvälisiin ilmastopöytäkirjoihin. Ilmastomuutoksen vastainen työ ja päästökompensaatiot sen osana eivät ole ”vain” yksittäisen vaalikauden painotuksia vaan perustavanlaatuisia toimia maapallon ja ihmiskunnan tulevaisuuden eteen.

Helsingissä 8.12.2020

Kunnioittaen,

Tuija Brax
pääsihteeri
Suomen Sydänliitto ry